

VITALISERING BESTAANDE WONINGVOORRAAD

WAT IS HET PROBLEEM?

In gebieden met bevolgingskrimp daalt de vraag naar woningen, wat een dramatische uitwerking kan hebben op de prijs. Die prijsdaling - of zelfs onverkoopbaarheid - heeft gevolgen voor de sociale structuur: de klassieke spaarpot is verdampt! De beperkte kwaliteit van tal van woningen (uit tijden van wederopbouw of eerder) versterkt het probleem. Door stijgende energieprijzen nemen ook de woonlasten toe, waardoor voor andere bestedingen in de regio minder ruimte is. Een negatieve spiraal van afnemende economische, sociale en ecologische vitaliteit. Deze ontwikkeling moet worden omgebogen.

WAT WIL GROENLINKS?

GroenLinks Zeeland wil een vitale samenleving, waarin het gebruik van fossiele energie wordt teruggedrongen. Waar burgers de waarde van hun woning niet zien dalen. Waar overheden, ondernemingen en onderdanen gaan samenwerken bij het oplossen van (problematische) gevolgen van de krimp. Burgers in Zeeland (en elders) worden door Europa ondersteund als zij werken aan de oplossing van hun problemen en daarmee ook Europese doelen binnen bereik brengen.

DE BOUWSTENEN VOOR DE OPLOSSINGEN

Zonder het lokale niveau kan het niet

Oplossingen voor grote problemen kunnen enkel slagen als lokale gemeenschappen zich daarachter scharen. Ook de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid¹ (WRR) wees daar op in een recent rapport. Deze trend is in Zeeland herkenbaar. Actieve dorpsraden,

¹ 'Vertrouwen in burgers' WRR mei 2012.

competities tussen dorpen in de strijd voor 'het duurzaamste dorp' zijn daar voorbeelden van.

Innovatie in de hele keten van bouwen en wonen

Door verschuivingen in de markt (minder nieuwbouw, meer onderhoud en renovatie) zijn innovaties nodig. Ook om te kunnen voldoen aan de eisen van de energielabels. Daarbij komen er steeds meer bouwconcepten op de markt vanuit het buitenland. Buitenlandse bouwbedrijven brengen nu al innovatieve - en ook kostentechnisch interessante - nieuwe methoden van energiebesparing en renovatie naar Nederland. Die concurrentie kunnen we toch wel aan?

Inmiddels zit de bouwwereld niet stil. ECCREDI, de Europese koepel voor ontwikkeling en innovatie in de bouwsector publiceerde een plan om energiebesparing marktgericht aan te pakken. Zij willen ook de kansen benutten die het met 80 miljard gevulde HOIZON 2020-programma ook voor de bouwwereld beschikbaar komen. In de woorden van dhr. R.J. Smits, directeur-generaal voor onderzoek en ontwikkeling: 'de Europese Commissie wil een cultuuromslag maken van een sterk technologische insteek naar een meer vanuit de burger, de maatschappij geformuleerd programma.

Europese aandacht voor innovatie, energie en MKB

In 2014 start een nieuwe ronde van Europese programma's voor zowel de structuurfondsen (economische structuurversterking) als de grensoverschrijdende samenwerking (Interreg). Deze programma's bieden mogelijkheden om bij te dragen aan de oplossingen van de hierboven geschetste problemen. Energie(besparing) innovatie en de rol van het Midden en Kleinbedrijf zijn trefwoorden bij beide programma's.

Met name het Interreg-programma voor grensoverschrijdende samenwerking biedt mogelijkheden om samen te werken met onze burens in Oost- en West Vlaanderen. Daarnaast beseft ook Europa dat aan de financiering van (structurele) lange termijnoplossingen extra aandacht besteed moet worden. Naar verwachting komen er investeringsfondsen beschikbaar gericht op lokale overheden, voor het verstrekken van risicodragend kapitaal: JEREMIE*, en voor kredieten en kapitaal in het bebouwde gebied: JESSICA*². Het laatste fonds heeft een revoluerend karakter.

² De Europese Commissie (directoraat-generaal Regionaal Beleid) heeft in het kader van de programmeringsperiode 2007-2013 samen met de Europese Investeringsbank en andere financiële instellingen vier gezamenlijke initiatieven ontwikkeld voor een efficiënter en duurzamer cohesiebeleid. Twee ervan bevorderen het gebruik van financieringsinstrumenten (JEREMIE en JESSICA), de overige twee (JASPERS en JASMINE) bieden technische ondersteuning. [Lees meer](#)

Plattelandsontwikkeling en ESF

Het landbouwbeleid van de EU wordt gewijzigd en richt zich steeds breder op plattelandsontwikkeling. Daar liggen kansen voor vitalisering van de fysieke en sociale structuur van de dorpen.

Het Europees Sociaal Fonds zal ook in de komende beleidsperiode actief zijn om de werking van de arbeidsmarkt te bevorderen. Daar kan gebruik van worden gemaakt bij het implementeren van innovaties in de hele keten van bouwen en wonen. Her- en bijscholing van reeds werkzaam personeel, en het bijstellen van initiële opleidingen bijvoorbeeld.

WAT MOET ER GEBEUREN?

Programma's benutten

In de programma's voor de structuurfondsen en de Interreg-programma's (die beide op Zuid-Nederlands niveau door overheden worden voorbereid), moet ruimte worden gemaakt voor een gerichte aanpak om de woningvoorraad in Zeeland te verbeteren en energiezuiniger te maken. GroenLinks dringt daar op aan, en hoopt dat Bouwend Zeeland, UNETO/VNI, makelaars, banken etc. zich daarbij aansluiten. Net als gemeentebesturen, dorpsraden en onderwijsinstellingen. We hebben nog een beetje tijd om die invloed op de programma's uit te oefenen.

Ervaring opdoen en partijen bij elkaar brengen

In 2014 starten deze programma's. Voordat alles in kannen en kruiken is, zijn we een jaar verder. In de komende drie jaar hebben we dus de kans om met een of twee projecten ervaring op te doen: partijen bij elkaar brengen, de gemeenschappelijke belangen in beeld brengen, innovatie-opgaven definiëren, de rol van lokale gemeenschappen versterken - kan er per dorp geen coöperatie vitalisering worden opgericht, die ook als collectief opdrachtgever werkt?

Het probleem aanpakken!

Het allerbelangrijkste is dat er enthousiasme ontstaat. Een sfeer waarin we erkennen dat we problemen hebben, maar die dan ook gezamenlijk aanpakken. In plaats van Europa of elkaar de schuld te geven voor alle plagen van Egypte die ons (kunnen) treffen, en desondanks het probleem niet aanpakken!

Middelburg, september 2012

Bestuur en Statenfractie **GroenLinks** Zeeland